

Nr 196

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reviderade tim- och kursplaner för de tvååriga ekonomiska, sociala och tekniska linjerna i gymnasieskolan jämte motioner.
(2:a avd.)

Propositionen

Kungl. Maj:t har i propositionen nr 143 under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden för den 14 augusti 1970 föreslagit riksdagen att dels godkänna att de tvååriga sociala och ekonomiska linjerna i gymnasieskolan skall anordnas utan grenindelning, att timplanerna för dessa linjer skall uppta ett begränsat utrymme för obligatoriskt tillval utformat enligt i statsrådsprotokollet förordade grunder, att den tvååriga tekniska linjens byggtekniska gren i gymnasieskolan skall anordnas utan grenindelning, samt att läroplanen för gymnasieskolan i förevarande delar i sina huvuddrag får den utformning och det innehåll, som förordats i statsrådsprotokollet, dels godkänna att den nya läroplanen införs i och med läsåret 1971/72.

I propositionen, som grundar sig på ett betänkande från skolöverstyrelsen, föreslås reviderade tim- och kursplaner för de tvååriga ekonomiska och sociala linjerna i gymnasieskolan samt för den byggtekniska grenen på den tvååriga tekniska linjen. Förslaget syftar till att förenkla linjernas studieorganisation och göra utbildningen mer yrkesinriktad. Grendelningen på den sociala och den ekonomiska linjen föreslås upphöra liksom grendelningen på den tekniska linjens byggtekniska gren. Ett system med obligatoriskt tillval föreslås bli infört på den ekonomiska och sociala linjen, dvs. i princip samma anordning som skall finnas på de linjer i gymnasieskolan som motsvarar nuvarande yrkesskola. Förslaget innebär inte någon förändring av målet för utbildningen vid nämnda linjer. Det bygger på erfarenheter från den tid som gått sedan beslutet fattades om fackskolereformen och innebär en anpassning till övriga linjer i gymnasieskolan.

Motionerna

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 1277 av herr Bengtson och II: 1491 av fru Nilsson m. fl. vari hemställts att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 143 beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala I. dels att systemet med särskild

och allmän kurs i matematik må bibehållas, dels att vid betygsättningen hänsyn tas till att kurser av olika svårighetsgrad erbjudes, i enlighet med vad som anförts i motionerna, II. att vid utarbetande av läroplan beaktas att elever som avser att genomgå klasslärarutbildning är beroende av kunskaper i både teckning och musik, III. att på den sociala linjen familjekunskapen ges vidgat utrymme och samordnas med socialkunskapen samt att ämnet får beteckningen social- och familjekunskap,

dels de likalydande motionerna I: 1278 av herr Brundin och II: 1492 av fru Sundberg och herr Wennerfors vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anholder att ämnet konsumentkunskap blir obligatoriskt för elever vid de sociala och ekonomiska linjerna vid den tvååriga gymnasieskolan,

dels de likalydande motionerna I: 1279 av fru Landberg och fru Grethe Lundblad samt II: 1489 av fru Hjelm-Wallén m. fl. vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t uttalar att momenten av samlevnads kunskap inom det utvidgade ämnet socialkunskap ges en omfattning som minst motsvarar vad samlevnadsfrågorna i dag har på den sociala linjen, att i det fortlöpande läroplansarbetet beaktas vad som i motionerna anförts för en utökning av timantalet i ämnet socialkunskap på den sociala linjen, att möjligheterna att göra ämnet samlevnads kunskap obligatoriskt på alla linjer inom gymnasieskolan snarast tas upp till prövning,

dels de likalydande motionerna I: 1280 av herrar Wallmark och Lidgard samt II: 1493 av herr Wennerfors m. fl. vari hemställts att riksdagen beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t anholder att en parlamentarisk utredning snarast tillsättes med uppdrag att med beaktande av vad som anförts i motionerna företa en total översyn av gymnasieskolans funktion och organisation, att den tvååriga sociala linjen i gymnasieskolan skall omfatta en språklig, en naturvetenskaplig och en samhällsvetenskaplig gren med bibehållande av hittillsvarande uppläggning, att uppdelningen i allmän och särskild kurs i matematik allttjämt skall bibehållas,

dels de likalydande motionerna I: 1281 av herr Wirtén m. fl. och II: 1490 av herr Källstad m. fl. vari hemställts att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 143 beslutar

1. att ämnet konsumentkunskap tilldelas 2 veckotimmar i årskurs 1 på de tvååriga sociala och ekonomiska linjerna,
2. att grundläggande orientering i psykologi skall ges inom ramen för ämnet socialkunskap,
3. att uppdra åt skolöverstyrelsen att följa frågan om psykologins ställning och ev. pröva möjligheten att göra ämnet obligatoriskt på de sociala och ekonomiska linjerna,
4. att uppdra åt Kungl. Maj:t att förelägga riksdagen förslag om erforderliga resurser för stödundervisning i matematik på de sociala och ekonomiska linjerna,
5. att undervisningen i familjekunskap bör ske inom ramen för ämnet socialkunskap samt
6. att ämnet i samband därmed benämnes social- och familjekunskap.

Utskottet

En ledande princip för den omdaning av det gymnasiala skolstadiet som påbörjades genom beslut vid 1964 års riksdag har varit, att planeringen för stadiet i dess helhet skall samordnas. Ett av uttrycken härför är 1968 års riksdagsbeslut att fackskola, gymnasium och yrkesskola den 1 juli 1971 skall ersättas av en sammanhållen skolform, numera benämnd gymnasieskolan. Enligt en den 14 maj 1970 utfärdad läroplan för gymnasieskolan kommer denna att bestå tills vidare av 22 linjer, av vilka tre svarar mot fackskolan och fem mot gymnasiet. Dessutom kommer att finnas olika specialkurser.

Det förslag som föreligger i propositionen gäller timplaner m. m. för de tvååriga ekonomiska och sociala linjerna i gymnasieskolan samt för den byggtekniska grenen på den tvååriga tekniska linjen. Förslaget syftar inte till någon ändring av målet för utbildningen vid linjerna. Det är fråga om en förenkling av linjernas organisation och en förstärkning av de yrkesinriktade inslagen. Grenindelningen på de sociala och ekonomiska linjerna föreslås upphöra liksom systemet med ämnen för fritt tillval. Däremot tillkommer ett system med obligatoriskt tillval.

I motionerna I: 1280 och II: 1493 har erinrats om att 1968 års riksdag på förslag av statsutskottet i dess utlåtande nr 195 gav Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört om att det framdeles kunde bli lämpligt att låta en parlamentariskt sammansatt kommitté se över det frivilliga skolväsendets organisation och utformning. I anslutning härtill har motionärerna framhållit, att både 1968 års utbildningsutrednings och kompetensutredningens arbete kan väntas ge upphov till sådana förändringar i utbildningssituationen, att det finns skäl att snarast företa en genomgripande översyn av hela gymnasieskolans funktion och organisation, så att man får fram ett underlag för samtidiga och till varandra anpassade beslut om den gymnasiala och postgymnasiala utbildningens organisation och om frågorna om behörighet för tillträde till olika utbildningsvägar. Motionärerna yrkar att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om en parlamentarisk utredning med uppdrag att med beaktande av vad som anförts i motionerna företa en total översyn av gymnasieskolans funktion och organisation. Med hänsyn till den utredning motionärerna sålunda vill ha till stånd finner de det mindre lämpligt att nu göra mera ingripande ändringar i den hittillsvarande fackskolan och yrkar därför att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller, att den tvååriga sociala linjen i gymnasieskolan skall omfatta en språklig, en naturvetenskaplig och en samhällsvetenskaplig gren med bibehållande av hittillsvarande uppläggnings.

De synpunkter som låg bakom statsutskottets i motionerna återopade uttalande om en framtida översyn av det frivilliga skolväsendets organisation och utformning har enligt utskottets mening allttjämt sin giltighet, men utskottet anser inte att tidpunkten för en dylik översyn ännu är inne. Utskottet finner inte anledning att föreslå riksdagen att begära den föreslagna utredningen och avstyrker därför motionerna i denna del.

Vad angår propositionens förslag om slopande av grenindelningen på den två-

åriga sociala linjen anser utskottet att detta bör godkännas och avstyrker därför nyssnämnda motionsyrkande om bibehållande av grenindelningen på denna linje. Utskottet återkommer i det följande till motionärernas yrkande om bibehållande i övrigt av uppläggningsen av den sociala linjen.

Synpunkter på undervisningen i familjekunskap på den sociala linjen har framförts i flera motioner. Sålunda yrkas i motionerna I: 1277 och II: 1491 att riksdagen skall uttala, att familjekunskapen bör ges vidgat utrymme på sociala linjen och samordnas med socialkunskapen under benämningen social- och familjekunskap. Även i motionerna I: 1281 och II: 1490 uttalas att undervisningen i familjekunskap bör ske inom ramen för socialkunskapen och att ämnet bör benämnas social- och familjekunskap medan motionerna I: 1279 och II: 1489 yrkar på ett riksdagsuttalande att momenten av samlevnadskunskap inom det utvidgade ämnet socialkunskap bör ges en omfattning som minst motsvarar vad samlevnadsfrågorna i dag har på den sociala linjen. I dessa motioner yrkas därjämte att riksdagen uttalar sig för en utökning på den nya sociala linjen av timantalet i ämnet socialkunskap.

Utskottet får med anledning av dessa yrkanden erinra om att propositionens förslag innebär att familjekunskapen försvinner som självständigt ämne. Delar av ämnet föreslås ingå i ämnet socialkunskap och andra i ämnet samhällskunskap. Utskottet delar motionärernas uppfattning att frågan om hur undervisningen i samlevnadskunskap ordnas på den sociala linjen samt vilket innehåll och vilken omfattning den får är mycket väsentlig. I undervisningen måste familjekunskapen vara ett tungt vägande inslag med hänsyn till att familjen för de allra flesta är den primära grupp inom vilken de först ställs inför samlevnadsfrågor, krav på dem själva och egna önskemål i fråga om andra. Undervisningen bör dock självfallet också ta sikte på samlevnadsfrågor mellan individer och inom grupper i många andra, större och mindre sammanhang. Det är enligt utskottets mening högst angeläget att undervisningen i vad utskottet här sammanfattande vill benämna samlevnadskunskap inte får mindre utrymme än hittills. Tvärtom bör man eftersträva att åstadkomma en förstärkt ställning för dithörande undervisningsmoment och ett namn på det ämne där dessa moment ingår som är så väl anpassat som möjligt till ämnets innehåll. Vad utskottet nu anfört med anledning av nu ifrågavarande motionsvis framförda yrkanden bör riksdagen som sin mening ge till känna för Kungl. Maj:t.

Det uttalande utskottet här gjort om samlevnadskunskapen gäller den sociala linjen, men självfallet har undervisningen i samlevnadsfrågor sin stora betydelse också på andra linjer. Utskottet förutsätter att frågan uppmärksammas i det fortsatta läroplansarbetet men anser sig inte böra tillstyrka det nu föreliggande yrkandet i motionerna I: 1279 och II: 1489 om samlevnadskunskap som obligatoriskt ämne på alla linjer inom gymnasieskolan.

Beträffande ämnet matematik tillstyrkes i propositionen ett förslag av skolöverstyrelsen att hittillsvarande uppdelning i allmän och särskild kurs skall slopas på både den sociala och den ekonomiska linjen.

Vad först gäller den sociala linjen vill utskottet, som konstaterar att propositionen med stöd av vunna erfarenheter tagit sikte på en förenkling av organisationen, ansluta sig till förslaget men dock samtidigt kraftigt understryka, att slopandet av den särskilda kursen i ämnet inte får leda till försämringar i undervisningssituationen för elever av den typ som hittills brukat välja särskild kurs. Med individualiserad undervisning och möjligheter till fördjupningsstudier bör dock så inte behöva bli fallet. Det bör — för att citera några ord ur läroplanen för grundskolan — vara möjligt att ge varje elev den hjälp till utveckling som bäst svarar mot hans anlag och möjligheter. Med hänvisning till det nu sagda avstyrker utskottet de i motionerna I: 1280 och II: 1493 samt I: 1277 och II: 1491 framställda yrkandena om bibehållande av systemet med både allmän och särskild kurs på den sociala linjen.

Beträffande den ekonomiska linjen intar utskottet samma ståndpunkt. Som en följd härav avstyrker utskottet även yrkandet i sistnämnda båda motioner om betygsättningen i matematik.

I motionerna I: 1281 och II: 1490 hemställs om uppdrag åt Kungl. Maj:t att framlägga förslag om erforderliga resurser för stödundervisning i matematik på de sociala och ekonomiska linjerna. Motionärerna anser att det bör finnas möjlighet att genom stödundervisning eliminera de svårigheter som en enhetlig matematikkurs kan medföra. Utskottet har inte blivit övertygat om att särskilda resurser för stödundervisning bör tillskapas just för det av motionärerna angivna fallet och avstyrker därför ifrågavarande motionsyrkande.

Ämnet psykologi skall enligt propositionen inte vara obligatoriskt på de ekonomiska och sociala linjerna men däremot ingå i den grupp ämnen inom vilken eleverna har att göra ett s. k. obligatoriskt tillval. I motionerna I: 1281 och II: 1490 framhålls att detta är en avsevärd försvagning av ämnets ställning i förhållande både till nuläget och till vad skolöverstyrelsen föreslagit. Motionärerna anser att riksdagen bör besluta dels att en grundläggande orientering i ämnet skall ges inom ramen för ämnet socialkunskap, dels att skolöverstyrelsen skall erhålla uppdrag att följa frågan om ämnets ställning och eventuellt pröva möjligheten att göra det obligatoriskt på de sociala och ekonomiska linjerna.

Utskottet anser att man i det fortsatta läroplansarbetet så långt möjligt bör ta hänsyn till behovet av undervisning i psykologi, detta med tanke inte minst på de elever som är inriktade på vårdyrken. Utskottet förutsätter att detta beaktas av skolöverstyrelsen men anser sig inte böra föreslå de i motionerna angivna direkta riksdagsbesluten i frågan.

Med anledning av vad i motionerna I: 1277 och II: 1491 uttalats om att elever som avser att genomgå klasslärarutbildning är beroende av kunskaper i både teckning och musik får utskottet erinra om att ett av dessa ämnen avses bli obligatoriskt på den sociala linjen och att det andra ligger inom ramen för obligatoriskt tillval. På den ekonomiska linjen skall båda ämnena enligt propositionen kunna väljas. Något uttalande av riksdagen i frågan synes inte erforderligt.

Inom ramen för det obligatoriska tillvalet ligger enligt propositionen bl. a. ämnet konsumentkunskap som därmed på nu ifrågavarande linjer får samma ställning som

det enligt den nya läroplanen för gymnasieskolan redan har på praktiskt taget alla de övriga tvååriga linjerna. Detta anses emellertid i flera motioner innebära att ämnet får en alltför svag ställning. I motionerna I: 1281 och II: 1490 hemställas att riksdagen beslutar att ämnet skall tilldelas två veckotimmar i årskurs 1 på de sociala och ekonomiska linjerna, medan det i motionerna I: 1278 och II: 1492 önskas en framställning till Kungl. Maj:t om att ämnet blir obligatoriskt på nämnda båda linjer.

Med hänsyn till konsumentfrågornas betydelse i dagens samhälle vill utskottet framhålla vikten av undervisningen i konsumentkunskap. Utskottet som inte utesluter möjligheten att konsumentkunskap kan komma att bli ett obligatoriskt ämne förutsätter att skolöverstyrelsen uppmärksammat följer utvecklingen beträffande ämnet men anser sig inte böra biträda nu ifrågasvarande motionsvis framställda yrkanden.

Med de ståndpunktstaganden utskottet i det föregående gjort i vissa detaljfrågor har utskottet, såvitt angår dessa frågor, behandlat även yrkandet i motionerna I: 1280 och II: 1493 om bibehållande av hittillsvarande uppläggnings av den tvååriga sociala linjen. I den mån yrkandet gäller andra detaljfrågor avstyrkes det av utskottet.

Utöver vad som framgått av det föregående har utskottet inte funnit anledning till särskilda uttalanden med anledning av propositionen.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen avslår motionerna I: 1280 och II: 1493 såvitt avser en parlamentarisk utredning,

2. att riksdagen beträffande anordnandet av den tvååriga sociala linjen i gymnasieskolan

a. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1280 och II: 1493, såvitt nu är i fråga, godkänner att denna linje anordnas utan grenindelning,

b. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1280 och II: 1493, såvitt nu är i fråga, godkänner att timplanen för denna linje skall uppta ett begränsat utrymme för obligatoriskt tillval utformat enligt i statsrådsprotokollet förordade grunder,

c. med anledning av motionerna I: 1277 och II: 1491, I: 1281 och II: 1490 samt I: 1279 och II: 1489, samtliga motioner såvitt avser undervisning på denna linje i familjekunskap respektive samlevnadskunskap, som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anför,

d. i vad avser uppdelning på denna linje av ämnet matematik i allmän och särskild kurs med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1280 och II: 1493 samt I: 1277 och II: 1491, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, godkänner vad i statsrådsprotokollet förordats angående läroplanens för gymnasieskolan utformning och innehåll,

e. i vad avser ämnet psykologi med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1280 och II: 1493 samt I: 1281 och II: 1490, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, godkänner vad i statsrådsprotokollet förordats angående läroplanens för gymnasieskolan utformning och innehåll,

f. i vad avser ämnet konsumentkunskap med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1278 och II: 1492, I: 1280 och II: 1493 samt I: 1281 och II: 1490, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, godkänner vad i statsrådsprotokollet förordats angående läroplanens för gymnasieskolan utformning och innehåll,

g. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1280 och II: 1493, såvitt nu är i fråga, godkänner att läroplanen för gymnasieskolan i övrigt får i sina huvuddrag den utformning och det innehåll som förordats i statsrådsprotokollet,

3. att riksdagen godkänner att den tvååriga ekonomiska linjen i gymnasieskolan skall anordnas utan grenindelning,

4. att riksdagen godkänner att timplanen för den tvååriga ekonomiska linjen i gymnasieskolan skall uppta ett begränsat utrymme för obligatoriskt tillval utformat enligt i statsrådsprotokollet förordade grunder,

5. att riksdagen godkänner att den tvååriga tekniska linjens byggtkniska gren i gymnasieskolan skall anordnas utan grenindelning,

6. att riksdagen beträffande uppdelning på den tvååriga ekonomiska linjen av ämnet matematik i allmän och särskild kurs med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1280 och II: 1493 samt I: 1277 och II: 1491, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, godkänner vad i statsrådsprotokollet förordats angående läroplanens för gymnasieskolan utformning och innehåll,

7. att riksdagen beträffande ämnet konsumentkunskap på den tvååriga ekonomiska linjen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1278 och II: 1492 samt I: 1281 och II: 1490, såvitt nu är i fråga, godkänner vad i statsrådsprotokollet förordats angående läroplanens för gymnasieskolan utformning och innehåll,

8. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1281 och II: 1490, nämnda motioner såvitt avser ämnet psykologi, godkänner att läroplanen i övrigt för gymnasieskolans tvååriga ekonomiska linje samt för gymnasieskolans tvååriga tekniska linjes byggtkniska gren får i sina huvuddrag det innehåll och den utformning som förordats i statsrådsprotokollet,

9. att riksdagen avslår motionerna I: 1277 och II: 1491 i vad avser betygsättningen i matematik,

10. att riksdagen godkänner att den nya läroplanen för gymnasieskolan införs i och med läsåret 1971/72,

11. att riksdagen avslår motionerna I: 1279 och II: 1489 i vad avser obligatorisk undervisning i samlevnadskunskap på alla linjer inom gymnasieskolan,

12. att riksdagen avslår motionerna I: 1281 och II: 1490 i vad avser uppdrag åt skolöverstyrelsen beträffande ämnet psykologi,

13. att riksdagen avslår motionerna I: 1278 och II: 1492 i vad avser framställning till Kungl. Maj:t att ämnet konsumentkunskap skall bli obligatoriskt på den tvååriga ekonomiska linjen,

14. att riksdagen avslår motionerna I: 1277 och II: 1491 i vad avser ämnena teckning och musik,

15. att riksdagen avslår motionerna I: 1281 och II: 1490 i vad avser resurser för stödundervisning.

Stockholm den 24 november 1970

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Bohman (m), Axel Andersson (fp), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Mårtensson (s), Per Jacobsson (fp), Bengt Gustavsson (s), Herbert Larsson (s), Nyman (fp), Wååg (s), fru Lilly Ohlsson (s), herrar Thorsten Larsson (cp), Thorle Nilsson (s), Wallmark (m) och Johan Olsson (cp) samt

från andra kammaren: herrar Karlsson i Olofström (s), Almgren (s), Mellqvist (s), Nordstrandh (m), Bergman (s), Lindholm (s), Mattsson (cp), Johansson i Norrköping (s), Nilsson i Tvärålund (cp), Källstad (fp), Jönsson i Arlöv (s), fru Sundberg (m), fru Ludvigsson (s), herrar Westberg i Ljusdal (fp), och Elmstedt (cp).

Reservationer

1. beträffande *en parlamentarisk utredning med uppdrag att företa en total översyn av gymnasieskolans funktion och organisation* av herrar Bohman (m), Wallmark (m), Nordstrandh (m) och fru Sundberg (m) som anser att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 3 som börjar med »De synpunkter» och slutar med »denna del» bort ha följande lydelse:

»Utskottet delar helt motionärernas uppfattning att så genomgripande förändringar i utbildningssituationen är att vänta att en total översyn av hela gymnasieskolans funktion och organisation snarast bör komma till stånd. Det är nämligen enligt utskottets mening nödvändigt att man har ett på en dylik översyn grundat underlag att bygga på bl. a. då ställning skall tas till resultaten av kompetensutredningens och 1968 års utbildningsutrednings arbete. Utskottet tillstyrker därför motionerna I: 1280 och II: 1493 såvitt nu är i fråga.»

dels utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

»1. att riksdagen med bifall till motionerna I: 1280 och II: 1493, såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t anholder att en parlamentarisk utredning snarast tillsättes med uppdrag att med beaktande av vad i motionerna anförts företa en total översyn av gymnasieskolans funktion och organisation,»

2. beträffande *grenindelningen och uppläggningsen i övrigt av den tvååriga sociala linjen i gymnasieskolan* av herrar Bohman (m), Wallmark (m), Nordstrandh (m) och fru Sundberg (m) som — vid bifall till reservationen 1 — anser att

dels det stycke i utskottets yttrande som på s. 3 börjar med »Vad angår» och på s. 4 slutar med »sociala linjen» bort ha följande lydelse:

»I avvaktan på resultatet av den översyn utskottet sålunda förordad bör några mera genomgripande ändringar inte nu komma till stånd. Utskottet anser sålunda att det mått av valfrihet som i dag erbjuds de studerande på den sociala linjen i stort sett bör bibehållas och anser därför att linjen även fortsättningsvis bör omfatta en språklig, en naturvetenskaplig och en samhällsvetenskaplig gren med bibehållande av hittillsvarande uppläggning. Däremot finner utskottet att den konsumtionsekonomiska grenen av samma linje bör kunna slopas. Utskottet biträder alltså nu ifrågavarande, i motionerna I: 1280 och II: 1493, gjorda yrkande beträffande den sociala linjen.»

dels den del av utskottets yttrande på s. 4 som börjar med »Utskottet får» och slutar med »inom gymnasieskolan» bort ha följande lydelse:

»Med hänsyn till att utskottet i det föregående uttalat att den nuvarande sociala linjen bör bibehållas med oförändrad uppläggning i gymnasieskolan, dock med undantag beträffande den konsumtionsekonomiska grenen, anser utskottet att nu ifrågavarande, i motionerna I: 1277 och II: 1491, I: 1281 och II: 1490 samt I: 1279 och II: 1489 gjorda yrkanden beträffande den sociala linjen inte bör föranleda någon åtgärd. Utskottet anser sig inte heller böra tillstyrka det i sistnämnda båda motioner gjorda yrkandet om samlevnadskunskap som obligatoriskt ämne på alla linjer inom gymnasieskolan.»

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 5 som börjar med »Vad först» och slutar med »sociala linjen» bort ha följande lydelse:

»Utskottet har inte funnit den motivering som anförts för denna förändring vara

övertygande. Om, som skolöverstyrelsen angivit, gällande behörighetsbestämmelser, exempelvis i vad gäller klasslärarutbildningen, i viss utsträckning snedvrider elevernas val mellan allmän och särskild kurs kan det lämpligaste botemedlet knappast vara att slopa uppdelningen i två kurser. Utskottet har i det föregående yrkat på bibehållande av den nuvarande uppläggnings av den sociala linjen, med undantag i vad gäller den konsumtionsekonomiska grenen, och därmed i själva verket redan tagit ställning för ett bibehållande av uppdelningen i två matematikkurser. Utskottet tillstyrker alltså de i motionerna I: 1280 och II: 1493 samt I: 1277 och I: 1491 framställda yrkandena om bibehållande av systemet med både allmän och särskild kurs i matematik på den sociala linjen.»

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 5 som börjar med »I motionerna» och slutar med »ifrågavarande motionsyrkande» bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 1281 och II: 1490 hemställs om uppdrag åt Kungl. Maj:t att framlägga förslag om erforderliga resurser för stödundervisning i matematik på de sociala och ekonomiska linjerna. Vid bifall till den ståndpunkt utskottet intagit till bibehållandet av matematikämnets uppdelning på två kurser bortfaller det i motionerna anförda skälet för detta yrkande som därför avstyrkes av utskottet.»

dels den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med »Utskottet anser» och slutar med »inte erforderligt» bort ha följande lydelse:

»Den ståndpunkt utskottet i det föregående intagit till bibehållandet av nuvarande uppläggning av den sociala linjen utom i vad gäller den konsumtionsekonomiska grenen gör att utskottet avstyrker nu ifrågavarande yrkanden i motionerna I: 1281 och II: 1490, såvitt gäller denna linje. Vad gäller den ekonomiska linjen finner utskottet det önskvärt att man i det fortsatta läroplansarbetet så långt möjligt tar hänsyn till behovet av undervisning i psykologi. Utskottet förutsätter att detta beaktas av skolöverstyrelsen men anser sig inte böra föreslå det i motionerna angivna direkta riksdagsbeslutet beträffande denna linje.

Med anledning av vad i motionerna I: 1277 och II: 1491 uttalats om att elever som avser att genomgå klasslärarutbildning är beroende av kunskaper i både teckning och musik får utskottet ånyo erinra om sin i det föregående flera gånger åberopade ståndpunkt i fråga om den sociala linjen. Vad gäller den ekonomiska linjen räknar propositionen med att eleverna skall ha möjlighet att inom ramen för tillvalssystemet välja båda ämnena. Något uttalande av riksdagen i frågan synes inte erforderligt.»

dels den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar med »Med hänsyn» och slutar med »av utskottet» bort ha följande lydelse:

»Med hänsyn till konsumentfrågornas betydelse i dagens samhälle vill utskottet framhålla vikten av undervisningen i konsumentkunskap. Av skäl som framgått i det föregående vill utskottet dock inte nu förorda någon ändring beträffande undervisningen i detta ämne på den sociala linjen. Vad gäller den ekonomiska linjen förutsätter utskottet att skolöverstyrelsen uppmärksam följer utvecklingen beträffande ämnet. Utskottet anser sig dock inte böra tillstyrka de gjorda motionsyrkandena om ämnets ställning på denna linje.»

dels utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

»2. att riksdagen beträffande anordnandet av den tvååriga sociala linjen i gymnasieskolan

a. med avslag å Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 1280 och II: 1493, såvitt nu är i fråga, godkänner att denna linje anordnas med den i motionerna angivna grenindelningen,

b. med bifall till motionerna I: 1280 och II: 1493, såvitt nu är i fråga, avslår Kungl. Maj:ts förslag att timplanen för denna linje skall uppta ett begränsat utrymme för obligatoriskt tillval utformat enligt i statsrådsprotokollet förordade grunder,

c. avslår motionerna I: 1277 och II: 1491 samt I: 1281 och II: 1490, samtliga motioner såvitt avser undervisning i familjekunskap, ävensom motionerna I: 1279 och II: 1489, såvitt avser undervisning i samlevnadskunskap,

d. med bifall till motionerna I: 1280 och II: 1493 samt I: 1277 och II: 1491, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, samt med avslag på Kungl. Maj:ts förslag godkänner att läroplanen för den tvååriga sociala linjen får en sådan utformning att uppdelningen av ämnet matematik i en allmän och en särskild kurs bibehålles,

e. med bifall till motionerna I: 1280 och II: 1493 samt med avslag å Kungl. Maj:ts förslag ävensom å motionerna I: 1281 och II: 1490, såvitt nu är i fråga, godkänner att ämnet psykologi i läroplanen för den tvååriga sociala linjen utformas på samma sätt som i läroplanen för fackskolans sociala linje,

f. med bifall till motionerna I: 1280 och II: 1493 samt med avslag å Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I: 1278 och II: 1492 samt I: 1281 och II: 1490, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, godkänner att ämnet konsumentkunskap i läroplanen för den tvååriga sociala linjen utformas på samma sätt som i läroplanen för fackskolans sociala linje,

g. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 1280 och II: 1493, såvitt nu är i fråga, godkänner att läroplanen för den tvååriga sociala linjen får i övrigt i sina huvuddrag en utformning och ett innehåll som svarar mot vad som nu gäller för fackskolans sociala linje,»

3. beträffande bibehållande på den ekonomiska linjen av uppdelningen av ämnet matematik i allmän och särskild kurs

a. av herrar Bohman (m), Wallmark (m), Nordstrandh (m) och fru Sundberg (m) som anser att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 5 som börjar med »Beträffande den» och slutar med »i matematik» bort ha följande lydelse:

»Beträffande den ekonomiska linjen har skälen för ett slopande av uppdelningen i två kurser ännu mindre tyngd. Utskottet tillstyrker nu ifrågavarande motionsyrkande. Däremot anser sig utskottet inte böra förorda det i motionerna I: 1277 och II: 1491 gjorda yrkandet om betygsättningen i matematik.»

dels utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

»6. att riksdagen beträffande uppdelning på den tvååriga ekonomiska linjen av ämnet matematik i allmän och särskild kurs med bifall till motionerna I: 1280 och II: 1493 samt I: 1277 och II: 1491, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, samt med avslag på Kungl. Maj:ts förslag godkänner att läroplanen får en sådan utformning att uppdelningen bibehålles,»

b. av herr Thorsten Larsson (cp).

4. beträffande *ämnet konsumentkunskap som obligatoriskt på den tvååriga ekonomiska linjen* av fru Sundberg (m).